

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну
Тетяна ІВАНІШЕНА

06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі

Галузь знань 18 – Виробництво та технології
 Спеціальність 182 – Технології легкої промисловості
 Рівень вищої освіти – другий магістерський
 Освітньо-професійна програма – Конструювання та технології швейних виробів
 Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.01
 Мова навчання – українська
 Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)
 Факультет – Технологій і дизайну
 Кафедра – Будівництва та цивільної безпеки

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Аудиторні заняття				Семінарські заняття	Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні і роботи	Практичні заняття						
Очна (денна)	1	1	5	150	17		34		99			+	
Заочна	1	1	5	150	4		6		140			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Конструювання та технології швейних виробів» підготовки магістрів за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості»

Програма складена [підпис] к.т.н., доцент, **Юлія СОКОЛАН**
 Підпис автора Ступінь, вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри Будівництва та цивільної безпеки

Протокол від 19 06 2024 № 13 Зав. кафедри БтаЦБ [підпис] **Галина КАЛДА**

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова Вченої ради факультету [підпис] **Тетяна ІВАНІШЕНА**

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна "Охорона праці в галузі" є однією із дисциплін загальної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості» за освітньо-професійною програмою «Конструювання та технології швейних виробів».

Пререквізити – вихідна дисципліна.

Кореквізити – Інноваційні технології швейного виробництва, Переддипломна практика, Кваліфікаційна робота.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

Компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми виробництва і технологій легкої промисловості або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до здійснення безпечної діяльності у сфері виробництва продуктів легкої промисловості. Здатність приймати ефективні рішення та забезпечувати належний рівень якості виконуваних робіт, безпеку та економічну ефективність у сфері виробництв та технологій легкої промисловості.

Програмних результатів навчання: розуміти широкий міждисциплінарний контекст виробництва і технологій легкої промисловості, враховувати правові, економічні, соціальні, етичні, екологічні аспекти при вирішенні складних наукових, інженерних та виробничих задач та прийнятті відповідних рішень; організовувати роботу дослідницького чи виробничого колективу, здійснювати керівництво його діяльністю відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів підприємства/установи, забезпечувати ефективність та якість роботи колективу, безпеку праці і навколишнього середовища; оцінювати та усувати ризики при прийнятті технологічних та організаційних рішень в сфері виробництва і технологій легкої промисловості, приймати ефективні рішення за невизначеності умов та вимог.

Мета дисципліни. Формування у студентів основних понять правил формування безпечного робочого середовища на підприємствах в галузі легкої промисловості та при роботі фахівця з конструювання та технологій швейних виробів, а також надання їм знань та умінь використання та впровадження отриманих знань на практиці.

Предмет дисципліни. Здоров'я та безпека працівників, залучених у сфері легкої промисловості, в процесі виконання трудової діяльності та захист працівників від впливу негативних та шкідливих факторів праці.

Завдання дисципліни. Вивчення негативних факторів робочого середовища в сфері легкої промисловості, а також нормативної та правової бази захисту здоров'я працівників в умовах впливу негативних шкідливих факторів праці, стану охорони праці на підприємстві легкої промисловості, застосування індивідуальних і колективних засобів захисту здоров'я і життя людини.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: *знати* шкідливі та небезпечні фактори середовища, що оточує людину в процесі виконання трудової діяльності, *визначати* можливі негативні впливи від виконання трудових обов'язків на організм людини, включаючи можливий розвиток професійних захворювань, *використовувати* основні законодавчі та нормативно-правові акти при плануванні підприємства, що працює у сфері легкої промисловості, *вміти* проектувати систему виробничого освітлення та систему вентиляції на підприємстві легкої промисловості, *оцінювати* стан охорони праці на підприємстві, *розраховувати* можливі ризики при функціонуванні підприємства в галузі легкої промисловості, *здійснювати* організацію робочих місць, їхнє технічне оснащення, розміщення швейного устаткування із забезпеченням належного рівня ергономічних сумісностей, *забезпечувати* дотримання правил техніки безпеки та стану пожежної безпеки на підприємстві легкої промисловості

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	Практ. роботи	СРС	лекції	Практ. роботи	СРС
	<i>Перший семестр</i>			<i>Перший семестр</i>		
Розділ 1. Поняття охорони праці. Правові аспекти охорони праці підприємств легкої промисловості	6	4	30	2	4	48
Розділ 2. Забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці на підприємствах в галузі легкої промисловості	4	10	30			48
Розділ 3. Захист працівників від небезпечних та шкідливих виробничих факторів	6	16	20	2	2	32
Розділ 4. Правила роботи та функціонування підприємств в особливий період	1	4	19			12
Разом за перший семестр:	17	34	99	4	6	140

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Перший семестр</i>	
1	Охорона праці. Предмет і завдання дисципліни. Поняття системи охорони праці. Основні поняття та визначення в системі охорони праці. Склад служби охорони праці підприємства. Інструктажі з охорони праці. Види нещасних випадків. Порядок розслідування нещасних випадків. Літ: [1, 2, 6, 8]	2
2	Правові аспекти охорони праці. Законодавча та нормативна база України з охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці. Особливості охорони праці жінок. Види відповідальностей при порушенні законодавства з охорони праці. Тривалість відпусток. Літ: [5, 7, 10]	2
3	Правовий захист працівників легкої промисловості. Поняття нормативно-правових актів. Шифрування НПАОП. Основні нормативно-правові акти з охорони праці для працівників легкої промисловості. Основні положення НПАОП 18.2-1.03-06 Правила охорони праці для швейного виробництва Літ: [5, 7, 10, 13, 14]	2
4	Основи ергономіки робочого місця. Ергономіка робочого місця користувача персонального комп'ютера. Вимоги до конструкції робочого місця. Небезпечні наслідки при нехтуванні ергономікою робочого місця. Види сумісностей в ергономіці. Літ: [1, 11, 17, 25]	2
5	Пожежна та екологічна безпека підприємства. Основні положення правил пожежної безпеки України. Особливості функціонування пожежної служби на підприємстві. Види екологічних небезпек, що можуть виникнути у випадку аварій на підприємствах легкої	2

	промисловості. Шляхи зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Літ: [3, 4, 11, 12, 13, 14]	
6	Освітлення виробничих приміщень. Класифікація освітлення. Основні світлотехнічні характеристики. Розряди зорових робіт. Методи розрахунку штучного освітлення Літ: [15, 22, 26, 27, 28]	2
7	Захист від виробничого шуму. Поняття та класифікація шуму. Вплив шуму на організм людини. Інфразвук та ультразвук. Характеристики шуму. Правило додавання шумів. Методи зниження шуму у цехах легкої промисловості. Засоби індивідуального захисту від шуму. Літ: [4, 6, 7, 18, 19]	2
8	Вентиляція виробничих приміщень. Задачі системи вентиляції. Класифікація систем вентиляції. Складові елементи систем вентиляції. Методи вентиляції приміщення. Основні поняття про кондиціонування приміщень. Види кондиціонерів. Літ: [1, 8, 16, 26] Особливості захисту населення в особливий період. Основні поняття про захисні споруди цивільного захисту. Правила облаштування укриттів на територіях підприємств легкої промисловості. Поводження працівників у випадку виникнення надзвичайних ситуацій. Літ: [9, 10, 11]	3
Разом за перший семестр:		17

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>Перший семестр</i>	
1	Охорона праці. Предмет і завдання дисципліни. Поняття системи охорони праці. Основні поняття та визначення в системі охорони праці. Склад служби охорони праці підприємства. Інструктажі з охорони праці. Види нещасних випадків. Порядок розслідування нещасних випадків. Літ: [1, 2, 6, 8]	2
2	Освітлення виробничих приміщень. Класифікація освітлення. Основні світлотехнічні характеристики. Розряди зорових робіт. Методи розрахунку штучного освітлення Літ: [15, 22, 26, 27, 28]	2
Разом за перший семестр:		4

4.2. Зміст практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
	Перший семестр	
1	Проведення кількісної оцінки ризику виникнення небезпеки на підприємстві	4
2	Визначення ергономічних сумісностей швейного обладнання	4
3	Визначення складових пожежної безпеки в швейному цеху	4
4	Проектування системи штучного освітлення в приміщеннях легкої промисловості	4
5	Розрахунок природного освітлення в приміщеннях легкої промисловості	4
6	Тематичний контроль	2
7	Розрахунок виробничого шуму в швейному цеху	4
8	Розрахунок вентиляції в приміщеннях легкої промисловості	4

9	Розрахунок площі укриття для залучених на підприємстві працівників	2
10	Тематичний контроль	2
	Разом за перший семестр	34

Зміст практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
	Перший семестр	
1	Визначення ергономічних сумісностей швейного обладнання	4
2	Розрахунок виробничого шуму в швейному цеху	2
	Разом за перший семестр	6

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять. Студенти *заочної* форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує у період настановної сесії.

4.3 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	К-ть годин
<i>Перший семестр</i>		
1-2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 1	10
3-4	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 2	10
5-6	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 3	10
7-8	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 4	10
9-10	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до тематичного контролю 1, підготовка до практичного заняття 5	10
11-12	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 6	10
13-14	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 7	10
15-16	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття 8	10
17	Опрацювання лекційного матеріалу, тематичного контролю 2	9
	Разом за перший семестр	99

5. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням методів тренінгів, семінарів та практикумів), самостійна робота (опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичної роботи з опитуванням) мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією та знаннями з питань соціальних, економічних та психологічних основ охорони праці.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального

процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування за темою практичного (семінарського) заняття;
- письмовий теоретичного лекційного матеріалу.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом письмового опитування або тестування з усього матеріалу дисципліни.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

При оцінюванні знань студентів здійснюються різні засоби контролю, зокрема поточний контроль здійснюється під час практичних занять, при чому враховуються різні види роботи.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; правильність та безпомилковість виконання практичного завдання; своєчасний захист практичної роботи.

Термін захисту практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному занятті після виданого завдання та теми практичної роботи. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного лекційного матеріалу з дисципліни оцінюється письмовим опитуванням або тестуванням.

Пропущене практичне заняття студент повинен відпрацювати у встановлений викладачем термін. Протягом семестру студент повинен отримати не менше 5 оцінок на практичних заняттях.

При оцінюванні знань студентів викладач керується такими критеріями.

Оцінку „відмінно” отримує студент за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, понятійного апарату, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження і конструктивні рішення. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення.

Оцінку „добре” отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування в вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки), нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватись на основі самостійного мислення.

Оцінки "задовільно" заслуговує студент, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою.

Оцінки "задовільно" заслуговує студент за неповне опанування програмного матеріалу.

Оцінка „незадовільно” виставляється, коли студент має розрізнені, безсистемні знання, не вмє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

На основі результатів поточного контролю виставляється підсумкова семестрова оцінка.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контроль лекційного матеріалу	Підсумковий контроль
Практичні заняття	Тематичні контролі	залік
0,6	0,4	За рейтингом

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контроль лекційного матеріалу	Підсумковий контроль
Практичні заняття	Контрольна робота	залік
0,6	0,4	За рейтингом

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Який склад служби охорони праці на підприємстві в залежності від кількості працівників?
2. Які бувають інструктажі з охорони праці?
3. Які існують види нещасних випадків на підприємстві?
4. Які основні законодавчі документи з охорони праці?
5. В чому основна відмінність у забезпеченні охорони праці жінок на підприємствах?
6. Що таке НПАОП?
7. Які основні НПАОП застосовуються у галузі легкої промисловості?
8. Що таке ергономіка?
9. Які існують види сумісностей в ергономіці?
10. Які вимоги до конструкції робочого місця?
11. Який документ регламентує пожежну безпеку на підприємствах в Україні?
12. Які існують категорії приміщень за вибуховою та пожежною небезпекою?
13. Які бувають системи освітлення?
14. Як класифікують освітлення за призначенням?
15. Які існують розряди зорових робіт?
16. Яким документом регламентується освітлення у виробничих швейних цехах?

17. Які існують методи розрахунку штучного освітлення?
18. В чому основна небезпечність виробничого шуму?
19. Як поділяють шум за характером спектру?
20. Які існують методи зниження рівня шуму?
21. Які існують засоби індивідуального захисту від шуму?
22. В чому полягає основне призначення систем вентиляції?
23. Яка система вентиляції повинна передбачатись у швейному цеху?
24. Що впливає на розрахунковий повітрообмін в приміщенні?
25. За яким принципом розраховується місткість укриття на підприємстві?
26. Хто несе відповідальність за безпеку працівників в особливий період?
27. Який алгоритм евакуації з виробничого цеху у випадку виникнення надзвичайної ситуації?
28. Що є обов'язковими елементами укриттів?

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Охорона праці в галузі» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Kalda G., Sokolan Yu., Pietrucha-Urbaniuk K., Studzinski A. Occupational and Ecological Safety of Employees. - Rzesow, 2023. - 156 p.
2. Беліков А.С. Пожежна безпека. Підручник / А.С. Беліков, О.В. Пилипенко, Ю.Г. Шаранова, В.М. Довгаль та ін. – Дніпро: Журфонд, 2019. – 508 с.
3. Ференц Н.О. Пожежна профілактика технологічних процесів: підручник / Н. О. Ференц, Ю. Е. Павлюк. – Львів : ЛДУ БЖД, 2019. – 332 с.
4. Безпека життєдіяльності, охорона праці, цивільний захист та екологічна безпека : Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ІТ-спеціальностей / Ю. С Соколан. – Хмельницький : ХНУ, 2024 р. - 66 с.
5. Іванов, Ю. Ф. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України : законодавство враховане станом на 01.01. 2020 / Ю. Ф. Іванов. - Київ : "Правова єдність" : Алерта, 2020. - 786 с.
6. Охорона праці : навч. посіб. з практикумом / І. П. Пістун, Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт. – Київ : Університетська книга, 2020. – 540 с.
7. Основи охорони праці в Україні : навч. посіб. / Т. М. Вахонєва ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Дакор, 2019. – 505 с.
8. Хмельовський В.С. Охорона праці / В. С. Хмельовський, Є. І. Марчишина, Т. О. Білько, М. М. Мотрич, В. І. Скібчик. – 2023. – 594 с.
9. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – [Б. м.] : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. – 108 с.
10. Управління охороною праці : навчальний посібник для студентів спеціальності – «Цивільна безпека», освітньої програми «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М., 2021. 412 с.
11. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.
12. Безпека життєдіяльності, охорона праці та екологічна безпека: Методичні рекомендації до лабораторних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти інженерно-технічних спеціальностей / Г.С. Калда, А.А. Нестер, О.В. Романішина, Ю.С. Соколан, К.А. Паршенко. – Хмельницький: ХНУ, 2024. – 54 с.
13. НПАОП 17.6-1.11-06. Правила охорони праці для підприємств трикотажної галузі

- промисловості. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dnaop.com/html/41218/doc-%D0%9D%D0%9F%D0%90%D0%9E%D0%9F_17.6-1.11-06
14. НПАОП 18.2-1.03-06 Правила охорони праці для швейного виробництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dnaop.com/html/33812/doc-%D0%9D%D0%9F%D0%90%D0%9E%D0%9F_18.2-1.03-06.

Додаткова

15. ДБН В.2.5:28-2018 Природне освітлення. – Київ, Мінрегіонбуд України. – 2018. – 136 с.
16. ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування. – Київ, Мінрегіонбуд України. – 2013. – 146 с.
17. ДСанПІН 3.3.2-007-98 Гігієнічні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислюваних машин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98>
18. Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків на території житлової забудови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-19>
19. ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму. Мінрегіонбуд України. К. -2014. – 85 с.
20. Хилько М.І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М.І. Хилько. – К., 2017. – 267 с.
21. Соколан Ю.С. Аналіз програмного забезпечення для навчання та перевірки знань з питань охорони праці. / Ю.С. Соколан, О.В. Романішина // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2020. - № 4 (287) – с. 76-84
22. Соколан Ю.С. Аналіз змін у нормуванні природного освітлення приміщень у відповідності із державними будівельними нормами / Ю.С. Соколан, К.А. Паршенко // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2020. - № 6 (291) – с. 67-73
23. Соколан Ю.С. Інженерне обладнання будівель : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / уклад. Ю. С. Соколан. Хмельницький : ХНУ, 2021. 73 с.
24. Соколан Ю.С. Аналіз спеціалізованого програмного забезпечення з охорони праці для реєстрації нещасних випадків та аналізу травматизму / Ю.С. Соколан, О.В. Романішина // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. - №1 (293) – 2020 – с. 58-66
25. Прикладні інформаційні технології в цивільній безпеці та охороні праці: Методичні рекомендації і настанови до практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека» / уклад. Ю. С. Соколан. Хмельницький : ХНУ, 2022. 63 с.
26. Інженерне обладнання будівель Навчальний посібник для студентів, що навчаються за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування / Ю.С. Соколан. – Хмельницький. – 2022. – 226 с.
27. Соколан Ю.С., Шевеля В.В., Педгонь І. Автоматизований підхід до оцінки стану бокового природного освітлення приміщень // Український журнал будівництва та архітектури. - №5 (011). - 2022. - с. 100-109
28. Соколан Ю.С. Вдосконалення автоматизованого підходу до оцінки стану та розрахунку природного освітлення / Ю.С. Соколан, О.В. Багрій // Український журнал будівництва та архітектури. - № 1 (019) (2024). - с. 142-149

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Охорона праці в галузі / Модульне середовище для навчання URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/enrol/index.php?id=9207>.
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. URL: <https://library.khmnu.edu.ua/#>